

तस्मात्कालदंडात्रस्तारणाजिरेवर्तमानाः सर्वप्राणिनोविदुद्रुवुः ॥ दंडोद्यतं उद्यतदंडं ॥ ३६ ॥ पितामहोयमंसाक्षाद्दर्शयित्वा स्वदिव्यमूर्त्याप्रत्यक्षोभूत्वा ॥ ३७ ॥
ननुद्वयेन हंतव्योनहंतव्यइत्यावृत्तिः ॥ ३८ ॥ वरः देवमणाऽवध्यत्वरूपः ॥ ३९ ॥ अनृतं अनृतवचनंकुर्यान्मदाज्ञामुल्लंघयेतिशेषः ॥ त्रैलोक्यमिति सर्वसमष्टित्वान्ममेति
भावः ॥ ४० ॥ ननु त्वद्वत्तवरतया तवप्रियोयदिरावणस्तर्हिमुक्तोपिकालदंडः किंकुर्यात्तत्राह ॥ क्रुद्धेनेति ॥ प्रियाप्रिये सुमाहारद्वंद्वः ॥ मत्प्रियाप्रियप्राणिविषये क्रुद्धेन

ततोविदुद्रुवुःसर्वतस्मात्रस्तारणाजिरे ॥ सुराश्वक्षुभिनाःसर्वेदृष्ट्वादंडोद्यतंयमं ॥ ३६ ॥ तस्मिन्प्रहर्तुकामेतुयमेदंडेनरावणं ॥ यमंपि
तामहःसाक्षाद्दर्शयित्वेदमब्रवीत् ॥ ३७ ॥ वैवस्वतमहाबाहोनखत्वमितविक्रम ॥ नहंतव्यस्त्वयैतेनदंडेनैषनिशाचरः ॥ ३८ ॥ वरःख
लुमयैतस्मैदत्तस्त्रिदशपुंगव ॥ सत्वयानानृतःकार्येयन्मयाव्याहृतंवचः ॥ ३९ ॥ योहिमामनृतंकुर्याद्देवोवामानुषोपिवा ॥ त्रैलोक्य
मनृतंतेनकृतंस्यान्नात्रसंशयः ॥ ४० ॥ क्रुद्धेनविप्रमुक्तोयंनिर्विशेषंप्रियाप्रिये ॥ प्रजाःसंहरतेरौद्रोलोकत्रयभयावहः ॥ ४१ ॥ अमो
घोद्येपसर्वेषांप्राणिनाममितप्रभः ॥ कालदंडोमयासृष्टःसर्वमृत्युपुरस्कृतः ॥ ४२ ॥ तन्नखत्वेपतेसौम्यपात्योरावणमूर्धनि ॥ नत्थ
स्मिन्यतितेकश्चिन्मुहूर्तमपिजीवति ॥ ४३ ॥ यदित्यस्मिन्निपतितेनघ्रियेतैषराक्षसः ॥ घ्रियतेवादशग्रीवस्तदाप्युभयतोऽनृतं ॥ ४४ ॥
तन्निवर्तयलंकेशादंडमेतंसमुद्यतं ॥ सत्यंचमांकुरुष्वद्यलोकांस्त्वयद्यवेक्षसे ॥ ४५ ॥ एवमुक्तस्तुधर्मात्माप्रत्युवाचयमस्तदा ॥ एष
व्यावर्तितोदंडःप्रभविष्णुर्हिनोभवान् ॥ ४६ ॥ किंत्विदानीमयाशक्यंकर्तुंरणगतेनहि ॥ नमयायद्ययंशक्योहंतुंवरपुरस्कृतः ॥ ४७ ॥

त्वयायंविप्रमुक्तःस्वविषयभूतास्ताःसर्वाः प्रजानिर्विशेषं यथाभवतितथासंहरतएव ॥ ४१ ॥ सर्वेषां प्राणिनां ब्रह्मसृष्टप्राणिमात्रस्यविनिपातनेइत्यर्थः ॥ सर्वमृत्युपुरस्कृ
तः तत्पुरुषोबहुव्रीहिश्च ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ उभयतइति दंडपातेपिरावणजीवनेदंडस्यानृतत्वं ॥ रक्षोमरणे मदुक्तवरवचनस्यानृतत्वमित्यर्थः ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ प्रभविष्णुः
स्वामी ॥ ४६ ॥ यतोमयाहंतुंनशक्यस्तस्मादिदानीं मयाकिन्नुकर्तुंशक्यं योग्यमितिसंचित्येतिशेषः ॥ ४७ ॥